

Nærings- og fiskeridepartementet
Postboks 8090 Dep

0032 OSLO

Adm.enhet: Utviklingsseksjonen
Saksbehandler: Anne Marie Abotnes
Telefon: 46803662
Vår referanse: 17/18134
Deres referanse:
Dato: 21.12.2017

Forslag til regulering av fisket etter leppefisk i 2018

1 Innledning

Regulering av fisket etter leppefisk i 2018 ble behandlet i reguleringsmøtet 8. november 2017 som sak 19/2017 «Regulering av fisket etter leppefisk i 2018». Innspill og merknader som fremkom i møtet er kort referert. Referatet må sees i sammenheng med skriftlige innspill fra de ulike organisasjonene.

Reguleringen av fisket etter leppefisk har ikke funnet sin endelige form, og en fullstendig gjennomgang av reguleringene, slik som har vært gjort i tidligere høringer, ble ikke funnet hensiktsmessig å gjennomføre i reguleringsmøtet. For likevel å sikre at reguleringen av fisket etter leppefisk kan fastsettes på et tidlig tidspunkt, ble hovedprinsipper hørt i møtet. Målet var å få presentert hovedprinsipper for reguleringen som tilfredsstillende krav om høring etter forvaltningsloven.

Fiskeridirektøren foreslo i saksframlegget til reguleringsmøtet at en i reguleringen av fisket etter leppefisk skulle benytte reguleringselementer som er kjente fra andre fiskeri.

I høring av deltakerforskriften 2018 og i saksframlegget til reguleringsmøtet er flere av elementene som er knyttet til fisket etter leppefisk utelatt. Fiskeridirektoratets regioner (Sør, Vest og Midt) arrangerte derfor evalueringsmøter, hvor formålet var å få innspill og tilbakemeldinger knyttet til utøvelsen av fisket, mellomlagring, levering og omsetning. Det ble i alt arrangert 5 møter fordelt langs kysten (Kristiansand, Haugesund, Bergen, Ålesund og Trondheim). Vi har i disse evalueringsmøtene blant annet fått innspill knyttet til minstemål, maksimalmål, merking av redskap (oblat), seleksjonsinnretninger, oppbevaring av redskap, sortering og gjenutsetting osv. Fiskeridirektoratet vil gå gjennom alle innspillene, og eventuelle forslag til endringer i utøvelsen av fisket etter leppefisk vil bli sendt på høring i 2018.

2 Totaluttaket

Fiskeridirektøren foreslo at det fastsettes totalkvote i fisket etter leppefisk i 2018 og at fisket kan stoppes når totalkvoten er beregnet oppfisket. Fiskeridirektøren foreslår at totalkvoten settes til 18 millioner leppefisk.

Fiskeridirektøren foreslo å fordele totalkvoten geografisk og at fisket kan bli stoppet når de geografisk fordelte kvotene er beregnet oppfisket. Videre ble det foreslått at de tre geografiske kvoteområdene samsvarer med de områdene som gjelder mht. åpningsdato. Fiskeridirektøren foreslo følgende kvoter; 4 millioner leppefisk på Sørlandet, 10 millioner leppefisk på Vestlandet og 4 millioner leppefisk i Midt-Norge.

Reguleringsmøtets behandling

Sjømat Norge viste til at de er opptatt av bærekraft og at en må ha et langsiktig perspektiv i dette fiskeriet. Sjømat Norge ønsker ikke at det fastsettes totalkvote, men at det fastsettes andre reguleringer som bidrar til å begrense uttaket av leppefisk, og viser i denne sammenheng til økt minstemål, maksimalmål og teinebegrensning.

Norsk industri viser til at fisket må være bærekraftig og langsiktig, og mener vi må følge Havforskningsinstituttets råd om totaluttak.

Norges Fritids- og småfiskerforbund viste til sammenhengen mellom leppefisk og økosystemet, og mener det er behov for mer kunnskap om leppefiskens plass i økosystemet.

WWF viste til at leppefisk er mat for annen fisk, men at leppefisk også kan påvirke området den flyttes til, ved genetisk innblanding i lokale bestander og overføring av patogener og sykdom som ikke er tilstede lokalt der fisken har blitt satt ut.

Fiskeridirektørens forslag

Fiskeridirektøren opprettholder forslaget, og foreslår at det fastsettes en totalkvote på 18 millioner leppefisk i 2018. Totalkvoten fordeles på tre geografiske områder på følgende måte;

Sørlandet: 4 millioner leppefisk

Vestlandet: 10 millioner leppefisk

Midt-Norge: 4 millioner leppefisk

Fisket etter leppefisk kan stoppes når totalkvoten eller de geografisk fordelte kvotene er beregnet oppfisket.

3 Kvoter på fartøynivå

Fiskeridirektøren foreslo å regulere fisket etter leppefisk med kvoter på fartøynivå. Videre ble det foreslått at kvote på fartøynivå fastsettes som maksimalkvote med garantert kvote «i bunn». Dersom fisket adgangsreguleres med en lukket gruppe ble det foreslått at kvote på fartøynivå gis som fartøykvoter.

Fiskeridirektøren foreslo videre at fartøykvoten ikke settes høyere enn at den enkelte har sikkerhet for kvoten.

Reguleringsmøtets behandling

Norges Fiskarlag viste til at det er vanskelig å gi innspill knyttet til kvote på fartøynivå og overregulering når en ikke kjenner hvordan deltakerreguleringen blir.

Norsk industri kan gjerne støtte totalkvote fordelt på geografisk nivå. Men i stedet for å fordele kvoten til fiskerne, foreslår Norsk industri at det fastsettes kjøpsbegrensning for kjøperne i henhold til MTB. På denne måten kan en ifølge Norsk industri ivareta både kvalitet og bærekraft.

Fiskeridirektørens forslag

I fiskeridirektørens forslag fastsettes en totalkvote i kombinasjon med kvote på fartøynivå. I brev til Nærings- og fiskeridepartementet av 8. desember 2017 om forslag til deltakerforskrift for 2018 foreslår Fiskeridirektoratet at det opprettes en lukket gruppe i fisket etter leppefisk. Antall merkeregistrerte fartøy som kan delta i lukket gruppe basert på vårt forslag er estimert til i overkant av 400 fartøy. Fastsettes det en slik lukket gruppe i fisket etter leppefisk foreslår fiskeridirektøren at kvote på fartøynivå fastsettes som fartøykvoter og at fartøykvoten ikke settes høyere enn at den enkelte har sikkerhet for kvoten.

Dersom fisket adgangsreguleres med en lukket gruppe og en åpen gruppe, foreslås det at 10 % av totalkvoten settes av til åpen gruppe. Dette tilsvarer den andelen som ble benyttet i regneeksempelet i høringen av deltakerforskriften 2018. Med en kvote tilsvarende 16,2 millioner leppefisk i lukket gruppe og i overkant av 400 fartøy, kan det fastsettes en fartøykvote tilsvarende 40.000 leppefisk. Hvis en antar at det er totalt 700 merkeregistrerte fartøy som kan delta i fisket etter leppefisk, vil opp imot 300 fartøy delta i åpen gruppe. Dette tilsvarer en kvote på 6.000 leppefisk i 2018.

Dersom fisket ikke adgangsreguleres med en lukket gruppe, foreslås det at kvote på fartøynivå gis som maksimalkvoter med garantert kvote «i bunn».

Når det gjelder innspillet knyttet til kjøpsbegrensning basert på MTB, viser fiskeridirektøren til at totalkvote i kombinasjon med kvote på fartøynivå ikke er til hinder for at oppdretterne kan finne gode måter å fordele leppefisken mellom seg på.

4 Fiskerperiode

Fiskeridirektøren foreslo at fisket etter leppefisk åpner på samme datoer som i 2017, dvs. 17 juli på Sørlandet og Vestlandet og 31. juli i Midt-Norge, og at disse åpningsdatoene ligger fast.

Det ble foreslått å fastsette en felles stoppdato for hele landet. Denne stoppdatoen ble foreslått satt til 1. november.

Reguleringsmøtets behandling

Sjømat Norge mener åpningen av fisket må være etter at leppefisken er ferdig med å gyte. Det kan være forskjell på gytetiden fra år til år, og det kan derfor være utfordrende å fastsette en åpningsdato. Reguleringsopplegget bør legge opp til at en følger med på gytingen, og deretter fastsette dato når en har mer kunnskap. Dette er bare snakk om en uke eller to i forskjell fra foreslåtte datoer.

Norsk industri viste til at det er bedre å ha pauser i fisket, enn at det kommer en tidlig stopp. Årets stopp i fisket kom for sent og varte for lenge. To uker stopp er passe.

Norges Fiskarlag viste til at det fra fiskernes side vil være uheldig med flere stopp i fisket. Fiskerne har mye redskap som skal tas opp av sjøen og deretter settes ut igjen når stoppen er over.

Fiskeridirektørens forslag

Formålet med de foreslåtte åpningsdatoene er å gi leppefisken ro i gyteperioden og å få ned fisketrykket, og fiskeridirektøren opprettholder forslaget om å åpne fisket etter leppefisk 17. juli på Sørlandet og Vestlandet og 31. juli i Midt-Norge. Det fastsettes en felles stoppdato for fisket etter leppefisk, og stoppdatoen settes til 1. november 2018.

Det kom innspill om midlertidig stopp (periodisering) for å strekke fisket utover sesongen. Totalkvote i kombinasjon med at kvoten på fartøynivå ikke settes høyere enn at den enkelte har sikkerhet for kvoten, har som formål å gi ro i fisket og muligheten til å planlegge fisket gjennom sesongen slik at det ikke skal være behov for periodisering. I evalueringsmøtene kom det også innspill knyttet til periodisering av fangstene. Fiskeridirektoratet vil eventuelt ta dette opp igjen i forbindelse med høring av elementer knyttet til utøvelsen av fisket.

5 Redskapsmengde

Fiskeridirektøren foreslo å videreføre årets regulering.

Reguleringsmøtets behandling

Norges Kystfiskarlag viste til at leppefisk er en knapp ressurs og at en må se på redskapsbegrensningen.

Sjømat Norge viste til at det er sammenheng mellom kvalitet og antall redskap som skal håndteres.

Fiskeridirektørens forslag

Det er kommet innspill på at antall redskap (utenom Sørlandet) kanskje skal være lavere, men ingen konkrete innspill på antall redskap. Fiskeridirektøren foreslår at årets regulering videreføres, slik at et merkeregistrert fartøy på Sørlandet ikke kan benytte mer enn 100 teiner og ruser til sammen. I resten av landet kan det fra et merkeregistrert fartøy ikke benyttes mer enn 400 teiner og ruser til sammen. Redskapsbegrensningene gjelder også når samme person eller de samme personene benytter flere fartøy.

6 Kvote på art

Fiskeridirektøren vil følge utviklingen i fangst fordelt på art. Dersom det blir et uforholdsmessig fiskepress på enkelte av artene, vil det eventuelt kunne bli iverksatt tiltak.

Reguleringsmøtets behandling

WWF stilte spørsmål ved å forvalte seks arter som en art reguleringsmessig, og viste til at det bør vurderes å forvalte disse som ulike arter.

7 Bemyndigelse

Fiskeridirektoratet kan stoppe fisket når kvoten er beregnet oppfisket.

Fiskeridirektoratet kan endre forskriften og fastsette nærmere bestemmelser som er nødvendig for å oppnå en rasjonell og hensiktsmessig utøvelse eller gjennomføring av fisket.

Forslag til forskrift om regulering av fisket etter leppefisk i 2018 finnes nedenfor. Forslaget er basert på adgangsregulering med en lukket gruppe som foreslått i brev av 8. desember 2017. Inn i forskriftsforslaget er også bestemmelser som gjelder utøvelsen av fisket inkludert. Disse er en videreføring av 2017-reguleringene og vil bli nærmere vurdert ved gjennomgang av innspill fra evalueringsmøtene.

Forskrift om regulering av fisket etter leppefisk i 2018

Fastsatt av Nærings- og fiskeridepartementet den 2018 med hjemmel i lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevande marine ressursar (havressurslova) §§ 11, 12, 16, 22, 23, 39 og 59.

§ 1 Generelt forbud

Det er forbudt å fiske leppefisk i følgende områder:

1. På kyststrekningen fra grensen mot Sverige til og med Agder fylke (Sørlandet).
2. På kyststrekningen fra og med Rogaland fylke til 62°N (Vestlandet).
3. På kyststrekningen nord for 62°N (Midt-Norge).

§ 2 Totalkvoter

Uten hinder av forbudet i § 1 kan fartøy med adgang til å delta, fiske og lande inntil:

1. 4 millioner leppefisk på Sørlandet i tidsrommet 17. juli kl 0800 til 31. oktober kl 2000
2. 10 millioner leppefisk på Vestlandet i tidsrommet 17. juli kl 0800 til 31. oktober kl 2000
3. 4 millioner leppefisk i Midt-Norge i tidsrommet 31. juli til 31. oktober kl 2000

Av kvotene nevnt i første ledd avsettes 10 prosent til fartøy som deltar i åpen gruppe. Det resterende kvantum avsettes til fartøy med adgang til å delta i lukket gruppe.

§ 3 Fartøykvote

Uten hinder av forbudet i § 1 kan fartøy med adgang til å delta lukket gruppe i fisket etter leppefisk i medhold av deltakerforskriften lande en fartøykvote på 40. 000 stk. leppefisk.

Fartøy med adgang til å delta i åpen gruppe i fisket etter leppefisk i medhold av deltakerforskriften kan lande en maksimalkvote på 6.000 stk. leppefisk.

Fisket må skje innenfor de begrensninger som følger av fiskeriregelverket for øvrig, herunder begrensninger fastsatt i utøvelsesforskriften.

§ 4 Fritidsfiske

Personer som skal fiske leppefisk med fartøy som ikke er merkeregistrert må ha særskilt tillatelse fra Fiskeridirektoratets regionkontor. Søknad sendes på eget skjema som finnes på Fiskeridirektoratets hjemmeside. For at slik tillatelse kan gis, må det foreligge en leveringsavtale med godkjent kjøper og fartøyet må være registrert i Småbåtregisteret hos Redningsselskapet eller i Skipsregistrene.

Fisket må skje innenfor de rammer og begrensninger som følger av fiskeriregelverket for øvrig for fiske fra fartøy som ikke er merkeregistrert.

§ 5 Forskningsområde

Det er forbudt å fiske leppefisk i et område i Austevoll kommune avgrenset av en rette linjer mellom følgende posisjoner:

- 1.N 60° 05,514` Ø 005° 16,099`
- 2.N 60° 05,638` Ø 005° 16,439`
- 3.N 60° 04,877` Ø 005° 17,809`
- 4.N 60° 04,736` Ø 005° 17,497`

§ 6 Redskapsbegrensning

I fisket etter leppefisk kan det fra et merkeregistrert fartøy ikke benyttes mer enn 100 teiner og ruser til sammen på kyststrekningen fra grensen mot Sverige til og med Agder. På kyststrekningen fra og med Rogaland og nordover kan det fra et merkeregistrert fartøy ikke benyttes mer enn 400 teiner. Redskapsbegrensningen gjelder også når samme person eller de samme personene benytter flere fartøy.

§ 7 Påbud om fluktåpninger

I teiner og ruser som er satt ut til fangst av leppefisk skal det være fluktåpninger som er minst 12 mm x 70 mm.

I teiner skal det være minst 3 fluktåpninger i det innerste kammer (fangstkammer) og minst 2 fluktåpninger i hver av de øvrige kammer. I ruser skal det være minst 3 fluktåpninger i det innerste kammer og minst 2 fluktåpninger i det nest innerste kammer.

Fluktåpningene skal være plassert på en slik måte at leppefisk lett kan ta seg ut av redskapen. Fluktåpningen skal ha en fast ramme. Fluktåpningene kan være plassert i rekke eller enkeltvis.

§ 8 Påbud om inngangssperre (kryss) i teiner og ruser til fangst av leppefisk.

I teiner og ruser som er satt ut til fangst av leppefisk skal det være inngangssperre (kryss) for å redusere bifangst av andre arter enn leppefisk.

Inngangssperre (kryss) er ikke påkrevet dersom inngangen (kalven) er mindre enn at en sylinder med diameter 70 mm kan trekkes gjennom inngangen.

§ 9 Daglig røkting

Teiner og ruser som benyttes til fangst av leppefisk skal røktes daglig. Bestemmelsen gjelder ikke søndager og helligdager.

Leppefisk fanget i strid med bestemmelser gitt i eller med hjemmel i havressursloven skal straks slippes tilbake i sjøen på en slik måte at fisken finner tilbake til sitt naturlige miljø og unngår å bli skadet. Det samme gjelder utslipp av leppefisk som er lovlig fanget.

§ 10 Opplysninger ved landingen.

Ved landing av leppefisk skal det på landings- og sluttseddel i tillegg til vekt oppgis antall individer av de forskjellige leppefiskarter.

§ 11 Kvoteutnyttelse

Hvert fartøy kan bare fiske og lande én kvote av de enkelte fiskeslag innenfor reguleringsåret. Dersom fartøyet har startet fiske på en kvote, kan det ikke starte fiske på en annen kvote av samme fiskeslag i løpet av reguleringsåret. Uten hinder av dette kan hvert fartøy fiske og lande kvote utvekslet eller tildelt i medhold av bestemmelser om spesielle kvoteordninger.

Dersom fartøyeier skifter ut sitt fartøy, skal det gjøres fradrag i kvoten som tildeles det ervervede fartøyet for det kvantum fartøyeier har fisket og landet innenfor reguleringsåret med fartøyet som skiftes ut. Uten hinder av første ledd kan fartøyeier fiske med det ervervede fartøyet selv om tidligere eier har fisket og landet fangst med samme fartøy innenfor reguleringsåret, men det skal da gjøres fradrag i kvoten for det kvantum selger av utskiftingsfartøyet har fisket og landet i reguleringsåret med fartøyet. Første og annet ledd gjelder tilsvarende ved utskifting av fartøy i åpen gruppe. Når det kan gjøres fradrag både etter første og annet punktum, skal bare det kvantumet som er størst trekkes fra.

Ved kjøp av fartøyet for fortsatt drift kan ny fartøyeier uten hinder av første ledd fiske med det ervervede fartøyet selv om tidligere eier har fisket og landet fangst med samme fartøy innenfor reguleringsåret, men det skal gjøres fradrag i kvoten for det selger av fartøyet har fisket og landet med dette fartøyet i løpet av reguleringsåret. Tilsvarende gjelder ved kjøp av fartøy som skal delta i åpen gruppe.

Ved tildeling av fisketillatelse til erstatning for tilsvarende fisketillatelse som oppgis fra et annet fartøy skal det gjøres fradrag i kvoten for det kvantum som innenfor reguleringsåret er fisket i henhold til tillatelsen som oppgis fra det andre fartøyet. Fartøyet som tildeles fisketillatelse kan uten hinder av første ledd fiske på den tildelte fisketillatelsen, men det skal gjøres fradrag i kvoten for det kvantum fartøyet har fisket i løpet av reguleringsåret. Når det kan gjøres fradrag både etter første og annet punktum, skal bare det kvantum som er størst trekkes fra.

Dersom det er foretatt utskifting eller salg for fortsatt drift flere ganger i løpet av reguleringsåret, eller både utskifting og salg for fortsatt drift, skal det så langt det passer tas høyde for dette ved fradrag i kvoten etter annet til fjerde ledd. Tilsvarende gjelder dersom en fisketillatelse tildeles til erstatning for tilsvarende fisketillatelse som oppgis fra annet fartøy, og den oppgitte tillatelsen tidligere i reguleringsåret er tildelt til erstatning for fisketillatelse som oppgis fra et annet fartøy. Tilsvarende gjelder også så langt det passer dersom det i løpet av reguleringsåret er gjennomført både utskifting eller salg for fortsatt drift, og tildeling av fisketillatelse til erstatning for tilsvarende tillatelse.

Det kan gjøres unntak fra bestemmelsene i første ledd, annet ledd annet punktum og tredje ledd dersom fartøyet har deltatt i lukket gruppe i de enkelte fiskeri og ikke har skiftet eier de siste to årene. Det kan gjøres unntak fra bestemmelsen i fjerde ledd dersom fisketillatelsen som oppgis har vært tildelt samme fartøy sammenhengende i de siste to årene.

Fiskeridirektoratets regionkontor kan gjøre unntak fra første ledd, annet ledd annet punktum og tredje ledd for fartøy som erverves til erstatning for fartøy som på grunn av havari eller forlis har vesentlig driftsavbrudd. Det er en forutsetning at vilkårene for bruk av leiefartøy ellers er oppfylt.

§ 12 Overføring av fangst

Kvantumet som kan fiskes med det enkelte fartøy kan ikke overføres til annet fartøy. Det er også forbudt å motta og lande fangst som er fisket av et annet fartøy.

§ 13 Vedtaksmyndighet og klageinstans

Fiskeridirektoratets regionkontor har myndighet til å treffe vedtak etter denne forskriften. Fiskeridirektoratet er klageinstans.

§ 14 Bemyndigelse

Fiskeridirektoratet kan stoppe fisket når kvotene er beregnet oppfisket.

Fiskeridirektoratet kan endre denne forskrift og gi nærmere bestemmelser som er nødvendige for å oppnå en rasjonell og hensiktsmessig utøvelse av fisket.

§ 15 Overtredelsesgebyr

Foretak og den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser gitt i eller i medhold av forskriften, kan ilegges overtredelsesgebyr i henhold til havressurslova § 59 og forskrift 20. desember 2011 nr. 1437 om bruk av tvangsmulkt og overtredelsesgebyr ved brudd på havressurslova.

§ 16 Straff

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser gitt i eller i medhold av forskriften, straffes i henhold til havressurslova §§ 60, 61, 62, 64 og 65, eller deltakerloven § 31. På samme måte straffes forsøk og medvirkning.

§ 17 Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft straks og gjelder til og med 31. desember 2018.

Med hilsen

Anne Kjos Veim
seksjonssjef

Anne Marie Abotnes
seniorrådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskreven underskrift

Mottakerliste:

Nærings- og fiskeridepartementet Postboks 8090 Dep 0032 OSLO

Kopi til:

Aksel Eikemo

Anne Kjos Veim

Elisabeth Norgard Gabrielsen

Liv Holmefjord

Maja Kirkegaard Brix

Stein-Åge Johnsen

Terje Halsteinsen

Thord Monsen